BIJWET,

INSTRUCTIËN EN VERDERE BEPALINGEN

VOOR DE Z. A. LOGE

De Ster in het Oosten,

Geconstitueerd den 1sten October 1769 p. s.,

WERKENDE IN HET

O. VAN BATAVIA,

ONDER HET

GROOT-OOSTEN DER NEDERLANDEN.

Gearresteerd 14 Februari en 14 Maart 1878 p. s.

XLV:-
122

BATAVIA,
ERNST & Co.
1885.

XLV: —
122
1885

Rp. 208.130,-

XLV, 122

BIJWET,

INSTRUCTIËN EN VERDERE BEPALINGEN

VOOR DE Z. A. LOGE

DE STER IN HET OOSTEN,

IN HET O. VAN BATAVIA.

BIJWET,

INSTRUCTIËN EN VERDERE BEPALINGEN

VOOR DE Z. A. LOGE

De Ster in het Oosten,

Geconstitueerd den 1sten October 1769 p. s.,

WERKENDE IN HET

O. VAN BATAVIA,

ONDER HET

GROOT-OOSTEN DER NEDERLANDEN.

Gearresteerd 14 Februari en 14 Maart 1878 p. s.

BATAVIA,
ERNST & Co.,
1885.

BAT. GENOOTSCHAP VAN KENW.

I

BIJWET,

HOOFDSTUK I.

Over de Loge in het algemeen.

Art. 1. De Loge bestaat uit gewone- en ereleden.

Art. 2. De kleur der Loge is lichtblauw.

Art. 3. De werkzaamheden der Loge hebben in den regel plaats op Donderdag; zij vangen, tenzij vooraf anders mocht zijn bekend gemaakt, steeds aan ten $8\frac{1}{2}$ ure des avonds.

Art. 4. Alle van de Loge uitgaande officieele stukken worden geteekend door den Voorz. Mr. en, ter ordonnantie van de Loge, door den Br. Secretaris.

HOOFDSTUK II.

Over het Bestuur der Loge.

Art. 5. Het Bestuur der Loge bestaat uit:

Een Regeerend-Meester,
» *Gesubstitueerd-Regeerend-Meester,*
» *Eerste Opziener,*
» *Tweede Opziener,*
» *Eerste Redenaar, tevens fiskaal,*

Een Tweede Redenaar, tevens Bibliothekaris,
» *Eerste Onderzoeker,*
» *Tweede Onderzoeker,*
» *Eerste Secretaris tevens Archivaris en Zegelbewaarder,*
» *Tweede Secretaris tevens Archivaris,*
» *Thesaurier,*
» *Eerste Voorbereider,*
» *Tweede Voorbereider,*
» *Eerste Ceremoniemeester,*
» *Tweede Ceremoniemeester,*
» *Derde Ceremoniemeester,*
» *Vierde Ceremoniemeester,*
» *Aalmoezenier,*
» *Bouwmeester,*
» *Econoom en Meubelmeester,*
» *Kapelmeester,*
» *Dekker.*

Art. 6. De bijzondere werkzaamheden en plichten van ieder lid van het bestuur zijn bij afzonderlijke instructiën omschreven.

Art. 7. De titel van den Reg. Mr. is Z. A. Mr., van den Ges. Reg. Mr. Achtb. Mr. en van de overige leden van het bestuur Achtb. B. Offic.

Art. 8. De bestuurders worden op de in Hoofdstuk IV aangegeven wijze gekozen uit de MM. VV. MM. gewone leden der Loge.

De benoeming geschiedt voor den geheelen duur van het maç. werkjaar.

Art. 9. Voor de waarneming van ambten, die in den loop van het jaar openvallen, worden door den Reg. Mr., na overleg met den Ges. Reg. Mr. en de beide Opz., BB. MM. VV. MM. gewone leden der Loge aangewezen.

Art. 10. Het bestuur wordt geïnstalleerd en treedt in functie in de eerste geopende Loge na de verkiezing.

Art. 11. Wanneer de Ged. Gr. Mr. Nat. aanwezig is,

legt de nieuw verkozen Reg. Mr. de gelofte af in zijne handen.

Wanneer de Ged. Gr. Mr. Nat. niet aanwezig is, legt de nieuw verkozen Reg. Mr. de gelofte af in handen van den nieuw benoemden Ges. Reg. Mr.

De overige leden van het nieuwe bestuur doen hunne gelofte in handen van den optreden Reg. Mr.

Art. 12. Zoo dikwijls de Reg. Mr. zulks noodig acht, komen de leden van het bestuur, na daartoe bij convocatiebiljetten te zijn opgeroepen, te zamen. (1)

Art. 13. Tot het nemen van een besluit in de bestuursvergaderingen wordt de tegenwoordigheid van zeven BB. Officieren, daaronder begrepen den Voorz. Mr., vereischt.

HOOFDSTUK III.

Over de leden.

Art. 14. Een Vrijm., gewoon lid der Loge wenschende te worden, moet daartoe door een der leden, Meester Vrijm., worden voorgesteld bij een door den voorsteller onderteekend en aan den Reg. Mr. gericht biljet.

Art. 15. Ingeval over meer dan één kandidaat voor het lidmaatschap moet worden geballoteerd, geschiedt het over allen te gelijk.

Wanneer de ballotage niet h. v. is, wordt er nogmaals over iederen kandidaat afzonderlijk geballoteerd. Niemand kan als lid worden aangenomen tenzij hij $^2/_3$ van de stemmen der aanwezige BB. op zich vereenigd hebbe. Zij die nimmer

(1) Hij is verplicht het bestuur bij een te roepen, wanneer drie BB. Off. daarom verzoeken. In de bestuursvergadering worden alle onderwerpen besproken, welke in de comparatiën der leden een onderwerp van beraadslaging en beslissing zullen moeten uitmaken; en alle zaken beslist, welke uitsluitend het bestuur der loge raken.

Lid van de Loge geweest zijn moeten eene maand voorgehangen hebben.

Art. 16. Een voor het lidmaatschap afgestemde kandidaat kan na verloop van één jaar op nieuw worden voorgesteld.

Art. 17. Van aanneming en ontslag wordt door den Br. Secr. schriftelijk kennis gegeven aan den belanghebbende.

Art. 18. Ieder voor het eerst aangenomen gewoon lid betaalt *f* 5 ten behoeve van het Instituut van blinden te Amsterdam.

Art. 19. De maandelijksche contributie der gewone leden is *f* 5.

Deze contributie is verschuldigd te beginnen met de maand, waarin men als lid is aangenomen.

Zij is niet verschuldigd over de maand, waarin het verzoek om ontslag bij den Br. Secretaris is ingekomen.

Art. 20. Hij, die drie maanden achterstallig is in betaling, wordt door den Br. Thesaurier bij een door den Reg. Mr. voor gezien geteekend schrijven aangemaand.

Als drie maanden na deze aanmaning de betaling niet is gevolgd, kan hij vervallen worden verklaard van zijn lidmaatschap.

Alleen, wanneer de schuld is afbetaald kan de van zijn lidmaatschap vervallene een bewijs van eervol ontslag bekomen, of weder als lid worden voorgesteld.

Art. 21. Kinderen der Loge, binnen eene maand na hunne opname in de O. lid wenschende te worden, zijn niet aan de betaling der bij Art. 18 bedoelde entrée onderworpen.

Art. 22. Tot eereleden kunnen worden aangenomen alle Meester-vrijmetselaren van uitstekende verdiensten.

Ieder lid kan daartoe het voorstel doen.

Dit voorstel moet vergezeld gaan van eene opgave van de bizondere deugden, bekwaamheden en verdiensten van den voorgestelde.

Over dit voorstel wordt geballoteerd op de gewone wijze, doch voor de aanneming wordt eene meerderheid van drie vierden der uitgebrachte stemmen gevorderd.

De namen der eereleden worden, met vermelding van den dag, waarop zij daartoe zijn verkozen, geplaatst op een tableau, dat in de Loge in het O. wordt opgehangen.

Daarop worden ook gesteld de namen der BB., die, als leden der Loge gestorven zijnde, na hun overlijden deze eer door de Loge zijn waardig gekeurd.

Art. 23. Eereleden kunnen zich ook als contribuërende leden der Loge laten inschrijven.

Art. 24. Aan ieder voor het eerst aangenomen lid wordt een exemplaar dezer bijwet, benevens een lidmaatsteeken, eene ledenlijst en een catalogus van de bibliotheek der Loge uitgereikt, tegen betaling van *f* 5.

HOOFDSTUK IV.

Over de werkzaamheden.

Art. 25. De Reg. Mr. heeft het recht om vergaderingen te beleggen.

Art. 26. Wanneer in eene vergadering noch de Reg. Mr., noch de Ges. Reg. Mr., noch een der beide Opzieners aanwezig zijn, wordt de vergadering niet gehouden.

Art. 27. Tot het houden eener wettige vergadering is een getal van zeven leden, daaronder begrepen de tijdelijk Voorz. Mr., noodig.

Art. 28. Alle zaken, welke uitsluitend den Meester of Gezellengraad betreffen, mogen alleen in comparitiën, in die graden te houden, worden ter tafel gebracht.

Alle andere zaken met uitsluiting van die, waaromtrent anders is bepaald, worden behandeld in den Leerlingsgraad.

Art. 29. Op de comparitiën worden geene BB. Bezoekers toegelaten.

Nieuwe benoemde leden worden eerst toegelaten na voor-

lezing der notulen van de comparitie, waarin over hen is geballoteerd.

Art. 30. In geopende Loge wordt gearbeid tot het aannemen van duisterl., het geven van h. l., het houden van instructie, het herdenken van afgestorvenen, het vieren van maçonnieke feesten en het verkiezen van het bestuur.

Art. 31. Zooveel mogelijk wordt ten minste éénmaal 's maands in geopende Loge gearbeid.

De avond van den tweeden Donderdag van de elke maand is bizonder bestemd tot het houden van comparitiën.

Art. 32. De receptie in den 1^{en} graad wordt in den regel gevolgd door een eenvoudig banket.

Art. 33. Tafel-loges worden alleen bij plechtige gelegenheden gehouden, en zooveel mogelijk bekostigd uit vrijwillige bijdragen van de BB. leden.

BB. VV. MM. geen leden der loge zijnde, doch gevestigd in het O. van Batavia, betalen, om te kunnen deelnemen aan de tafelloge, eene entrée van *f* 10.

Art. 34. Behoudens de uitzonderingen in deze bijwet vermeld worden alle besluiten bij meerderheid van stemmen genomen.

Bij staking der stemmen heeft de Reg. Mr. eene beslissende stem met uitzondering alleen, wanneer het geldt eene straf of bestrafling; alsdan wordt bij staking steeds het zachtste gevoelen gevolgd. Geen der aanwezige BB. mag zich aan de stemming onttrekken.

Art. 35. Wanneer eenige der BB., ten minste een derde van het getal aanwezigen vertegenwoordigende, ten aanzien van eenig bizonder belangrijk voorstel tijd van bedenking verlangen, wordt de beslissing uitgesteld tot de eerstvolgende comparitie.

Art. 36. Een verworpen voorstel mag eerst een jaar daarna weder ter tafel worden gebracht.

Art. 37. In de Loge zijn de BB. in de volgende orde gezeten:

O.

Voorzittend Meester.

Gesubstitueerd Reg. Meester. — *Meesters van Eer.*

N. — **Z.**

Eerste Redenaar, — *Eerste Secretaris*,
Tweede Redenaar, — *Tweede Secretaris*,
Eerste Onderzoeker, — *Eerste Voorbereider*,
Tweede Onderzoeker, — *Tweede Voorbereider*,
Thesaurier, — *Econoom en Meubelmeester*,
Aalmoezenier, — *Kapelmeester*,
Bouwmeester, — *Eerste Ceremoniemeester*,
Tweede Ceremoniemeester, — *Derde Ceremoniemeester*,
Vierde Ceremoniemeester, — *Visiteuren*,
Meesters, — *Meesters*,
Gezellen, — *Gezellen*,
Leerlingen,

W.

Tweede Opziener. — *Eerste Opziener.*

De B. Dekker bevindt zich steeds aan de poorten binnen den T.

Art. 38. De werkzaamheden der verkiezing worden door den voorzittenden Mr. geopend en gesloten met drie sl. die in het W. herhaald worden.

Terstond na de opening doet hij lezing van het volgende formulier:

»Wij, hier tegenwoordige BB. vrijmetselaren, leden van »de Z. A. Loge *de Ster in het Oosten*, betuigen op onze »broedertrouw, indachtig aan de gelofte bij onze intrede als »lid der Orde en dezer Loge afgelegd, dat wij bij de keuze, »welke wij doen zullen ter vervulling van de ambten voor »het volgend werkjaar, geene andere drijfveeren zullen hebben, »dan die, welke naar onze beste overtuiging en naar de

»inspraak van ons geweten met de belangen der Orde en »met den bloei, den luister en den voorspoed van deze »Loge overeenstemmen."

De BB. bevestigen deze betuiging door de woorden. »Dat »zij zoo!"

Hierna verzoekt de voorzittende Mr. een der BB. Ceremoniemeesters zich te belasten met de inzameling der stembiljetten, en twee der BB., geen Officieren der Loge zijnde om zich met een der BB. Secretarissen te plaatsen aan eene afzonderlijke tafel, alwaar een der aangewezene BB. de stembiljetten opent en de ander ze met luider stemme voorleest, terwijl de Br. Secretaris aanteekening houdt van den uitslag der stemming in een proces-verbaal, dat terstond na den afloop der verkiezingen vóór het sluiten der vergadering door hem en de beide stemopnemers wordt onderteekend.

Art. 39. De stemming heeft plaats bij niet onderteekende biljetten.

Geen der aanwezige BB. mag zich aan de stemming onttrekken.

Art. 40. Het eerst wordt gestemd over den Reg. Mr.

Wanneer de verkozene in de vergadering aanwezig is, moet hij terstond verklaren of hij het hem opgedragen ambt aanneemt.

Art. 41. Over den Ges. Reg. Mr. en de overige BB. Officieren wordt gestemd naar de volgorde, waarin zij op de bij art. 5 voorkomende lijst zijn vermeld.

Art. 42. Bij elke geëindigde verkiezing vraagt de Voorz. Mr., ingeval de gekozene de vergadering bijwoont, of hij bereid is het ambt te aanvaarden en in de daartoe te houden vergadering de bij de wet voorgeschreven gelofte af te leggen.

Wanneer hij hierop bevestigend antwoordt, wordt met de verkiezingen voortgegaan.

Wanneer hij zich echter de op hem gevallen keus niet

laat welgevallen, wordt op nieuw over de vervulling van het ambt gestemd, doch de eerst gekozen mag dan niet weder voor de geweigerde betrekking in aanmerking komen.

Art. 43. Aan de gekozen BB. (daaronder begrepen de Reg. Mr.), die niet bij de verkiezing tegenwoordig zijn, wordt door den Br. Secr. op den dag na de verkiezing schriftelijk kennis gegeven van de op hen gevallen keus.

Binnen acht dagen daarna moeten zij zich verklaren of zij het hun opgedragen ambt aannemen.

Bij gebreke van eene verklaring binnen dien termijn worden zij geacht zich de keus te laten welgevallen.

Wanneer zij, of eenigen, of een hunner het hun opgedragen ambt niet aannemen, wordt zoo spoedig mogelijk op nieuw eene vergadering gehouden ter verkiezing van anderen.

Wanneer daarna nog eenig ambt door het bedanken van den in zijne afwezigheid gekozen Br. onvervuld mocht blijven, kan met de nadere verkiezing worden gewacht tot de eerstvolgende gewone comparitie.

HOOFDSTUK V.

Over de aanneming tot Vrijm. en de bevordering tot Gez. en Mr.

Art. 44. Wie tot Vrijm. wenscht te worden aangenomen moet daartoe door een der leden van de Loge, Mr. Vrijm., worden aanbevolen.

Art. 45. Deze aanbeveling wordt schriftelijk gericht aan den Reg. Mr. en houdt in den naam. de voornamen, de geboorte en woonplaats, den ouderdom en het beroep van den aspirant, mitsgaders bijvoeging der redenen, die de aanbeveling wettigen.

Art. 46. De aspirant moet ten minste gedurende een jaar zijn verblijf hebben gehad binnen Nederlandsch-Indië.

Ten aanzien van personen, die Batavia moeten verlaten om te vertrekken naar eene plaats in Nederlandsch-Indië, waar geene Loge gevestigd is, kan van deze bepaling worden afgeweken.

Art. 47. De R. M. brengt de aanbeveling zoo spoedig doenlijk in eene bestuurvergadering en draagt inmiddels aan BB. onderzoekers en des noods ook aan andere leden der Loge Mr. Vrijm. een onderzoek omtrent den aspirant op. In de eerstvolgende vergadering wordt de aanbeveling aan Mr. Vrijm. medegedeeld en de candidaat vervolgens gedurende één maand voorgehangen.

Alle leden der Loge kunnen hunne bedenkingen tegen den asp. schriftelijk aan den R. M. mededeelen, die zonder de namen der opposanten te noemen de Br. Onderzoekers met de bezwaren in kennis brengt.

Art. 48. Worden in de bestuursvergadering of in de algemeene gewichtige bezwaren tegen den cand. aangevoerd, dan wel is het resultaat van het onderzoek door BB. onderz. ingesteld ongunstig, dan zal hiervan kennis worden gegeven aan den aanbeveler ten einde deze in de gelegenheid te stellen de candidatuur in te trekken.

Art. 49. Is het onderzoek gunstig of heeft geen intrekking der aanbeveling plaats, dan brengt de R. M. deze in de comparitie van Mr. Vrijm. onder mededeeling van het rapport van BB. Onderzoekers en c. q. ook van de gerezen bezwaren. In deze vergadering wordt alsdan over de aanneming van den candidaat gestemd. Geen candidaat wordt aangenomen, tenzij hij de volstrekte meerderheid der stemmen van de aanwezigen op zich vereenigd hebbe.

Is de stemming niet helder verlicht, dan heeft de R. M. de bevoegdheid om, wanneer het onderzoek der BB. onderz. gunstig was en geen der leden bedenkingen tegen de aanneming hadden ingebracht, al de aanwezigen elk op zijne beurt buiten tegenwoordigheid der overigen af te vragen of zij tot de tegenstemmers behoord hebben en welke hunne

bezwaren tegen de aanneming van den candidaat zijn. De bezwaren worden dan aan de vergadering medegedeeld en kan aan BB. onderz. een nieuw onderzoek daaromtrent worden opgedragen; in de volgende comparitie wordt dan een nader rapport door hen uitgebracht en definitief over de aanneming van den candidaat gestemd.

Art. 50. De candidaat, die de Rec. van Leerl. moet ondergaan, wordt één uur vóór het uur, waarop de aanvang der werkzaamheden is vastgesteld, door den Br., die hem heeft aanbevolen, gebracht naar het gebouw der Loge, en aldaar toevertrouwd aan de zorg van de BB. Voorbereiders.

Zij, die de Rec. van Gez. of Mr. moeten ondergaan, begeven zich één uur vóór den aanvang der werkzaamheden, gekleed in den graad, welken zij bezitten, tot de BB. Voorbereiders.

Art. 51. Voor den graad van Leerling wordt betaald aan de kas der Loge *f* 125, voor het Blinden instituut te Amsterdam *f* 5, voor de armenkas der Loge *f* 5. Voor den graad van Gezel *f* 75 aan de kas der Loge en *f* 10 aan de armenkas.

Deze betalingen geschieden vóór de aanneming, tegen quitantie van den Br. Thesaurier.

Art. 52. Voor de certificaten bedoeld in art. 24 van het Wetboek van het Groot-Oosten wordt betaald eene som van *f* 16 ten behoeve van de kas der Loge.

HOOFDSTUK VI.

Over het beheer van de gelden der Loge.

Art. 52. Al de aan de Loge toebehoorende gelden worden beheerd door den Br. Thesaurier.

Art. 54. Hij is tot dat einde verplicht nauwkeurig boek

te houden van de ontvangsten en uitgaven en jaarlijks eene begrooting in te dienen.

Art. 55. De Thesaurier mag geene andere betalingen doen dan die, welke gegrond zijn op de besluiten der Loge en die, welke als vaste uitgaven op de begrooting zijn gebracht.

In allen gevalle mogen geene betalingen worden gedaan, dan nadat de rekeningen door den Br. officier, tot wiens departement zij behooren, voor gezien en overeenkomstig de waarheid zijn geteekend en door den Reg. Mr. zijn geflatteerd.

Art. 56. De Thesaurier is verplicht na het verstrijken van elke werkjaar over te leggen een financieelen staat, aantoonende alle vorderingen ten behoeve en alle schulden ten laste der Loge, met bekendstelling, voor zoover de eersten betreft, welke posten als twijfelachtig moeten worden beschouwd.

Te gelijker tijd doet hij eene voordracht tot afschrijving der hopelooze vorderingen.

HOOFDSTUK VII.

Over het beheer der Armenkas.

Art. 57. De armenkas bestaat:

1°. uit liefdegiften, welke bij elke bijeenkomst worden ingezameld;

2°. uit eene door ieder gewoon lid bij het begin van het werkjaar te geven bijdrage van *f* 5;

3°. uit de bijdrage van *f* 5, welke door elken recipiënt ingevolge art. 51 van deze bijwet verschuldigd is;

4°. uit legaten en andere giften, welke door belangstellende personen aan haar worden vermaakt en geschonken.

Art. 58. Het bedrag der liefdegiften bedoeld onder § 1 van het vorig artikel wordt telkens na afloop der vergadering, in de notulen opgeteekend.

Art. 59. De armenkas wordt door eenen Aalmoezenier beheerd.

Hij is verplicht nauwkeurig boek te houden en bij het einde van elk werkjaar eene rekening en verantwoording in te dienen.

Elke drie maanden dient hij eene summiere opgave van den stand der armenkas in.

Art. 60. Hij mag daaruit zonder machtiging van den Reg. Mr. geene betalingen doen.

Art. 61. Hij is mede belast met het beheer der gelden, die zoowel ten behoeve der Louise-stichting als ingevolge de bepalingen dezer bijwet voor het Instituut van blinden te Amsterdam worden geind; neemt deze gelden telkens van den Br. Thesaurier in ontvangst, en draagt ze eenmaal 's jaars af aan de tot de ontvangst gerechtigden.

Art. 62. De Reg. Mr. heeft het recht aan hulpbehoevenden op eigen gezag eene dadelijke ondersteuning uit de armenkas toe te staan, tot een maximum van *f* 50.

Hij geeft daarvan in de eerstvolgende bestuursvergadering kennis.

Art. 63. Alle overige onderstanden uit de armenkas, hetzij voortdurend, hetzij voor eens, worden in bestuursvergadering geregeld.

SLOTBEPALING.

Art. 65. Voorstellen tot verandering der bijwet moeten schriftelijk aan de R. M. worden ingediend en door dezen in de eerstvolgende comp. aan de leden medegedeeld.

Eene commissie van daartoe door den Reg. Mr. aangewezen BB. Officieren zal het voorstel onderzoeken, en deswege in bestuursvergadering hare zienswijze gemotiveerd mededeelen.

Eerst daarna zal het in comparitie van leden worden afgedaan. Geene wetsverandering zal plaats hebben, tenzij het daartoe strekkend voorstel 2/3 van de stemmen der aanwezige leden op zich vereenigd heeft.

Aldus gearresteerd bij resolutien der Loge dd. 14 Februari 1878 en 14 Maart p. s.

De Reg. Mr.
T. H. DER KINDEREN.

De Secretaris,
J. W. STEMFOORT.

II

REGLEMENT VAN ORDE.

Art. 1. De vergadering wordt door den Voorz. Mr. geopend.

Art. 2. De Loge-arbeid kan door eene gewone comparitie worden voorafgegaan.

Art. 3. In gewone comparitie geschieden de werkzaamheden in de volgende orde:

1°. Voorlezing van de notulen der vorige vergadering;

2°. Vaststelling der notulen door den Voorz. Mr., nadat aan de BB. gelegenheid is gegeven hunne bemerkingen mede te deelen;

3°. Ballotage;

4°. Ter tafel brenging door den Voorz. Mr. van ingekomen brieven, stukken en wat dies meer zij;

5°. Rapport van commissiën;

6°. Aanhooren van voorstellen van de leden;

7°. Aanhooren van voorstellen van den Voorz. M.;

8°. Inzameling van liefdegiften;

9°. Sluiting der comparitie.

Art. 4. Wanneer in geopende Loge gewerkt wordt, doet de Voorz. Mr., alvorens de BB. Bezoekers tot den T. toe te laten, zich het visiteursboek geven en maakt aan de BB. leden bekend, wie zich als visiteuren hebben aangemeld.

Art. 5. De Voorz. Mr is in alle gewichtige zaken verplicht aan de leden behoorlijk tijd te geven tot het wisselen van gevoelens; hij moet zorgen, dat de spreker door niemand wordt gestoord en dezen tot de zaak terugbrengen, als hij vermeent, dat van haar wordt afgeweken.

Hij is na gesloten discussiën verplicht bij hoofdelijke omvraag het besluit op te maken en het aan den Br. Secretaris op te geven.

Art. 6. Zoodra de Voorz. Mr. met den hamer geslagen heeft, moet eene algemeene stilte heerschen; niemand mag daarna zijne plaats verlaten zonder uitdrukkelijk verlof van den Voorz. Mr. of een der BB. Opzieners.

Art. 7. Alleen behoorlijk gekleede BB. worden in de vergaderingen toegelaten, onverschillig of deze al dan niet strekken om in geopende Loge te arbeiden.

In geopende Loge mag geen Br. binnentreden, zonder behoorlijk te zijn voorzien van een tablier.

De BB. leden dragen alsdan ook het lidmaatsteeken en de BB. Officieren omhangen zich met het onderscheidingsteeken van hunnen rang, dat door de zorg van den Br. Meubelmeester aanwezig moet zijn op de voor ieder hunner bij de Bijwet vastgestelde zitplaats zullende eene zoodanige zitplaats door geen anderen Br. mogen worden ingenomen.

Art. 8. Het is niet geoorloofd zich na afloop van een broederlijk banket of na sluiting eener tafelloge in het locaal der Loge op te houden.

Art. 9. Niemand spreekt in Loge of tafelloge, zonder daartoe staande het woord gevraagd en verkregen te hebben, en met het gelaat gewend naar het O.

Art. 10. Wanneer de Voorz. Mr. of de BBr. Opz. eenen Br. in de Loge de waarneming van eenige bediening opdragen, is deze verplicht dadelijk te gehoorzamen.

Art. 11. Tegenover niet bevoegden zijn de BB. verplicht tot geheimhouding van alles, wat in de vergaderingen der Loge wordt behandeld.

Aldus gearresteerd bij resolutie der Loge dd. 14 Februari 1878 p. s.

De Reg. Mr.,
T. H. DER KINDEREN,
De Secretaris,
J. W. STEMFOORT.

III

INSTRUCTIËN

VOOR

DE BB. OFFICIEREN DER LOGE.

Algemeene bepaling.

Ieder in eenig ambt gesteld Br. moet zorgen een voorbeeld te zijn van de trouwe vervulling van alle Vrijm. plichten.

Hij moet steeds vroegtijdig tot den arbeid opkomen en niet afwezig blijven, zonder daartoe door geldende redenen te zijn genoopt en zonder daarvan voor den aanvang der vergadering bericht te hebben doen toekomen aan den Br. Secretaris.

§ 1. *Regerend Meester.*

Art. 1. De Reg. Mr. moet zich beschouwen, en door de BB. beschouwd worden als de eerste onder zijne gelijken.

Art. 2. Hij is verplicht ten allen tijde voor te zitten, indien wettige redenen zulks niet verhinderen.

Art. 3. Hij handhaaft de statuten der Orde, de wetten, reglementen en instructiën.

Art. 4. Het uitvoerend gezag berust bij hem.

Hij is bevoegd de localen der Loge, met uitzondering van den T., op daartoe gedaan aanzoek, anderen ten gebruike af te staan:

a. kosteloos, wanneer daardoor liefdadige bedoelingen worden bevorderd:

b. tegen betaling van *f* 10 aan gesloten gezelschappen, die de beoefening van kunsten en wetenschappen ten doel hebben:

c. tegen betaling van *f* 25 voor het afnemen van examina, het geven van concerten en dergelijke; in bijzondere gevallen, bij uitzondering en met speciale vergunning van het Bestuur, kan deze som tot op *f* 15.— verminderd worden.

De daaruit voortvloeiende voordeelen komen ten bate der Logekas; de daaruit voortvloeiende kosten nimmer ten haren laste.

Van de verleende vergunning geeft de Reg. Mr. kennis in de eerstvolgende comparitie van leden.

Art. 5. Gezeten in het O., gebiedt hij over de BB. in in Loge, zonder uitzondering.

Art. 6. Hij zelf is gehoorzaamheid schuldig aan de besluiten der Loge.

Art. 7. Hij belet, dat politiek of dogmatiek in de Loge behandeld worden.

§ 2. *Gesubstitueerd Regerend Meester.*

Art. 8. De Ges. Reg. Mr. is bestemd om den Reg. Mr. te vervangen, telkens wanneer de troon ledig is, en treedt dan in al diens plichten en rechten.

§ 3. *Opzieners.*

Art. 9. De beide Opz., gezeten in het W., maken met den Voorz. Mr. het drietal uit, dat de wortel is van het volmaakte en stand houdt bij de Kol. W. K. en S., waarop de geheimzinnige T. rust; zinnebeeldige lijnen, getrokken tusschen hem en het O., geven de bekende zinnebeel-

dige eenheid; deze figuur drukt het begrip uit van hunne verhouding, zoowel tot de Loge in het algemeen, als tot den Voorz. Mr. in het bizonder.

Art. 10. Nimmer mag hunne plaats ledig zijn. Telkens wanneer zij die moeten verlaten, geven zij den Voorz. Mr. daarvan kennis en verzoeken, dat deze een Br. aanwijze om hunne plaats voor den oogenblik te bezetten.

Art. 11. Zij zijn het intermediair tusschen het O. en de Z. en N. Kol. en omgekeerd.

Art. 12. Wanneer een Br. niet gehoorzaamt aan het gezag van den Br. Opz., geeft deze daarvan berigt aan het O., dat vervolgens zoodanig zal handelen, als noodig zal worden geoordeeld.

Art. 13. Zij zien zorgvuldig toe, dat de onder hen gestelde officieren der Loge hunne plichten betrachten, en ingeval van afwijking geven zij daarvan den Voorz. Mr. kennis, opdat zoodanige maatregelen kunnen worden genomen, als het belang der zaak vordert.

Art. 14. Wanneer zij opgeroepen tot den Loge-arbeid bespeuren, dat door de afwezigheid van eenen Br. het hem opgedragen ambt niet is vervuld, geven zij daarvan den Voorz. Mr. kennis, opdat deze daarin tijdelijk kunne voorzien.

Art. 15. Zij zijn de voorname bewakers van den T. en als zoodanig verantwoordelijk, dat hij niet worde ontheiligd door Vrijm., welke uit de Orde zijn gebannen of wien de toegang tot de Loge is ontzegd; zij nemen daartoe al die voorzorgen, welke onder hun bereik zijn.

Art. 16. Zij waken, dat geen Br. van minderen graad dan die, waarin gewerkt wordt, den voet in den T. zet.

Art. 17. Zij zijn gehouden zich te verzekeren, dat alles voor den arbeid van den dag geordend is; zulks strekt zich uit tot den T., de receptiekamer der oningewijden, de K. van Overd. en het banket.

Zij geven dienaangaande, des gevorderd, bevelen aan den Br., wiens ambt. het onderwerp betreft.

Art. 18. Wanneer een bezoekend Br. een bizonder onderzoek moet ondergaan, voegt een der BB. Opzieners zich tot het houden van dat onderzoek bij de BB. Onderzoekers.

Art. 19. Indien het gebeuren mocht, dat de Voorz. Mr, de Statuten, Wetten, Reglementen of Instructiën veronachtzaamt, herinneren de BB Opzieners hem, met inachtneming der vormen, aan zijn verplichtingen; zoo de veronachtzaming met opzet geschiedt, wordt art. 113 van het Wetboek van het Gr. O. opgevolgd.

Art. 20. De 1e Opz. bewaakt in de Loge den Z. Kol., de 2e den N. Kol.

Art. 21. Beiden gebieden krachtens de Wet in het algemeen over alle BB., die niet in het O. gezeten zijn.

Art. 22. De 1e Opziener treedt als Voorz. Mr. op, wanneer de Reg. Mr. en Ges. Reg. Mr. afwezig zijn: de 2e Opziener, wanneer ook zijn ambtgenoot afwezig is.

§ 4. *Redenaars.*

Art. 23. De BB. Redenaars zijn de wetenschappelijke medehelpers van den troonbekleeder ter bereiking van het groote oogmerk langs den weg, welke den Reg. Mr. in verband tot art. 7 dezer instructie is aangewezen.

Art. 24. Zij zijn verplicht tot het houden van een Bouwst. in elke geopende Loge, tenzij de Reg. Mr. aan een der andere BB. leden, die zich daartoe tweemaal vier en twintig uren vóór het houden der Loge onder aanbieding van het voor te dragen Bouwst., bij hem heeft aangemeld, mocht wenschen het woord te geven; dan wel het wenschelijk acht, dat geen bouwstuk worde gehouden.

De Bouwst. moeten zijn ingericht naar den graad, waarin wordt gearbeid, in overeenstemming met den geest der Orde.

Art. 25. Zij zijn verplicht het onderwerp, waarover zij hebben gesproken aan een der BB. Secretarissen mede te deelen, opdat het worde opgenomen in de notulen.

Art. 26. De BB. Redenaars verdeelen hunne werkzaamheden en regelen de spreekbeurten onder elkander.

Wanneer echter de Reg. Mr. bij eenige bizondere gelegenheid bepaaldelijk zijn verlangen heeft te kennen gegeven, dat een der beide Redenaars het woord zal voeren, mag deze zich daaraan niet onttrekken.

Art. 27. Wanneer beide Redenaars gelijktijdig verhinderd worden ter geopende Loge te verschijnen, zorgen zij, dat bij tijds een Bouwst. gezonden zij aan den Voorz. Mr., opdat deze het, desverkiezende, door een anderen Br. kunne doen voordragen.

§ 5. *Onderzoekers.*

Art. 28. De BB. Onderzoekers zijn belast met het onderzoek omtrent voorgestelden der aanneming of bevordering, bedoeld in het 3e hoofdstuk der Bijwet. Zij stellen zich des noods met hen in verbinding en brengen vóór de vergadering desbetreffende hun rapport uit aan den Reg. Mr.

Art. 29. Wanneer BB. Bezoekers zich aanmelden ter bijwoning van de werkzaamheden, vragen zij hun het paswoord af in den graad, waarin wordt gearbeid, en, bijaldien het door eenigen Br. niet goed wordt gegeven, weigeren zij dezen aanvankelijk den toegang, totdat na een bepaald onderzoek de Loge dienaangaande heeft beslist.

Art. 30. Wanneer een Br. visiteur moet worden onderzocht, geschiedt zulks door een der BB. Opzieners en de beide BB. Onderzoekers.

§ 6. *Fiskaal.*

Art. 31. De Fiskaal is, na den Voorz. Mr. en de BB. Opzieners, belast met het handhaven der orde en de zorg voor het nakomen van de wetten zoowel in gewone comparitiën, als in geopende Loge, bij Banketten of in Tafel-Loge.

Hij kan tot dat einde zijne plaats verlaten.

Art. 32. Hij houdt aanteekening van de door hem gedurende de werkzaamheden opgemerkte overtredingen of afwijkingen van wetten en gebruiken, en doet deswege zoo noodig verslag vóór het sluiten der bijeenkomst.

Het gerapporteerde wordt alsdan door den Voor. Mr. terstond gemaakt tot een punt van behandeling, tenzij hij geraden mocht achten zulks uit te stellen tot eene volgende vergadering.

Art. 33. Geen besluit wordt genomen, zonder dat hij in zijne conclusiën is gehoord.

§ 7. *Secretaris en Archivaris.*

Art. 34. De Secretaris en Archivaris heeft onder zijne bewaring en verzorging de notulen van het behandelde en beslotene in de vergaderingen, het kopie-brievenboek, het naamregister der leden, mitgaders alle boeken, papieren en documenten, inventarissen van meubilair en sieraden, in één woord, het geheele archief der Loge.

Art. 35. Hij houdt afzonderlijke notulen aan voor de bestuursvergaderingen en voor die in elken graad.

Art. 36. Hij doet alle bij hem inkomende stukken onverwijld toekomen aan den Reg. Mr.

Art. 37. Hij houdt de correspondentie en is belast met de redactie van alle tot de Loge betrekking hebbende of van haar uitgaande stukken.

Art. 38. Hij is verplicht de uit de Loge benoemde commissiën met zijne pen bij te staan.

Art. 39. Hij draagt zorg, dat de onder hem berustende documenten verborgen blijven voor het oog der Prof.

Art. 40. Hij zorgt, dat alle vereischte stukken en documenten ter vergadering aanwezig zijn, dat de boeken en notulen zijn bijgeschreven en dat steeds te bekomen zijn de bij art. 24 van het Wetboek voor het Gr. O. bedoelde verklaringen en certificaten.

Art. 41. Hij zorgt voor het opmaken, schrijven, drukken en tijdig verzenden der convocatiebiljetten.

Art. 42. De notulen moeten alles bevatten, wat in de vergadering voorgevallen en behandeld is, en worden uiterlijk vijf dagen na elke vergadering aan den Br., die in de vergadering heeft voorgezeten, ter goedkeuring gezonden.

Zij worden in de eerstvolgende vergadering gelezen, geresumeerd en, na goedkeuring, onderteekend door den Voorz. Mr. en den Secretaris.

Art. 43. De Secretaris onderzoekt vóór het binnenlaten der bezoekende BB. de echtheid der door hen overgelegde certificaten en diploma's.

Wanneer bij hem twijfel bestaat omtrent de echtheid, doet hij daarvan rapport aan den Voorz. Mr.

Art. 44. Hij zorgt, dat steeds eene tot op den dag bijgeschreven ledenlijst in het gebouw aanwezig is.

Art. 45. Hij zorgt, dat de namen van alle BB. eereleden en van overleden BB., wier nagedachtenis die eer is waardig gekeurd met bekendstelling van de dagteekening van het betrekkelijk besluit der Loge, worden geplaatst op het hij art. 22 der Bijwet bedoeld tableau.

Evenzoo worden door zijne zorg de namen der ingevolge de wet afgewezenen gesteld op een zwart bord.

Art. 46. Indien aan eenige Br. volgens art. 105 Wb. Gr. O. de toegang tot de Loge is ontzegd, wordt door de zorg van den Secretaris een extract van het daartoe betrekkelijk besluit geplaatst achter in het visiteursboek, opdat, indien hij zich mocht aanmelden, de Ceremonimeester het hem kunne vertoonen, met uitnoodiging om zich te verwijderen.

Art. 47. De Secretaris verleent de vereischte extracten uit de notulen.

Art. 48. Hij doet aan de BB. Off. alle mededeelingen, welke deze voor het verrichten hunner werkzaamheden behoeven.

Art. 49. Hij zorgt, dat de tot leden, Vrijm., Gez. of Mr. voorgestelde personen behoorlijk en bij tijds worden voorgehangen op het daarvoor bestemde bord.

Art. 50. Hij laat de tot leden der Loge aangenomen BB. teekenen in het daarvoor bestemde boek, nadat zij de voorgeschreven gelofte hebben afgelegd.

Art. 51. Aan alle uit de Loge benoemde commissiën doet hij een extract uit de notulen toekomen, betreffende hare instelling en de benoeming harer leden.

Art. 52. Aan de commissie, welke elk jaar de kassen moet opnemen, geeft hij eene lijst, waarop de ondersoheidene aannemingen tot Vrijm., Gez. en Mr. en tot lid der Loge zijn opgeteekend, met eene opgave der uitgereikte diploma's en verder van alles, wat der commissie dienstig kan zijn bij het volvoeren harer taak.

Art. 53. Indien de beide Secretarissen verhinderd worden eene vergadering bij te wonen, zorgt hij die met de redaktie der notulen belast was, dat deze zich vóór het openen der vergadering bevinden in handen van den Voorz. Mr.

§ 8. *Thesaurier.*

Art. 56 Hij zorgt voor de getrouwe opvolging van Hoofdstuk VI der Bijwet.

§ 9. *Zegelbewaarder.*

Art. 57. De Zegelbewaarder moet de zegels der Loge steeds onder zich hebben.

Hij drukt die op alle stukken, die zulks vereischen, zoodra al de gevorderde handteekeningen daarop zijn gesteld.

Hij teekent zijnen naam onder de afdrukken der zegels.

§ 10. *Voorbereiders.*

Art. 58. De Voorbereiders bevinden zich, wanneer het de Rec. geldt van eenen Prof., één uur vóór het voor den aan-

vang der werkzaamheden bepaalde uur, in het Logegebouw, ten einde den Prof. uit handen van den Br. aanbeveler over te nemen.

Art. 59. De Prof. treedt langs een afzonderlijken ingang aan de achterzijde van het gebouw der Loge binnen.

Aldaar nemen hem de BB. Voorbereiders gekleed en gedecoreerd in ontvangst en geleiden zij hem verder in het receptievertrek.

Wanneer meerdere Prof. moeten worden gerecipieerd, houden zij hen, zooveel mogelijk, van elkander gescheiden.

Van het oogenblik, dat de Prof. is overgegeven aan de BB. Voorbereiders moeten deze zorgen, dat hij in stille afzondering blijve en met geen andere BB. in aanraking komt dan met de daartoe, krachtens hun ambt, bevoegden.

Art. 60. Een der Voorbereiders noodigt den Prof. uit eenige oogenblikken in ernstige overdenking van den stap, dien hij op het punt is te doen, door te brengen.

Hij laat hem dan eenigen tijd alleen, gaat daarna bij hem en vraagt of hij bereid is zich, geblinddoekt, geheel aan zijne leiding over te geven.

Na ontvangst van een toestemmend antwoord, verklaart hij hem in verhouding tot zijne bevattelijkheid, ouderdom en wetenschappelijke ontwikkeling de zinnebeeldige beteekenis van het blinddoeken, opdat de Prof. vrij blijve van verkeerde opvatting op dit punt en zooveel mogelijk de hooge, zedelijke en wijsgeerige bedoelingen daarvan begrijpe.

Vervolgens bindt hij hem den blinddoek voor en vraagt zijn woord ter bevestiging, dat hem het gezicht benomen is, neemt hem daarna bij de hand en verzoekt hem te volgen.

Bedaard en behoedzaam brengt hij hem in de kamer van Overd., en plaatst hem daar op de voor den Prof., bestemde zitplaats.

Hij wijst hem op de diepe beteekenis, die besloten is in het woord, dat hij aan den wand en in al de voorwerpen, die hij om zich heenen zal vinden, wanneer hij de vrijheid

zal hebben bekomen zich van den blinddoek te ontdoen, en noodigt hem uit om de vragen, die hij alsdan voor zich op den Bijbel vindt liggen, zakelijk en met oprechtheid te beantwoorden.

Hij zegt hem verder, dat hij den blinddoek kan afdoen, zoodra hij drie slagen op de deur hoort, en dat hij mede door drie slagen zal moeten kenbaar maken, dat hij de vragen heeft beantwoord.

Vervolgens verlaat de Br. Voorber. de kamer, gaat, zoodra de aannemeling op de deur klopt, weder binnen, neemt de beantwoorde vragen in ontvangst en geleidt den op nieuw geblinddoekten Prof. terug in eene kamer, waar hij in stilte zal moeten vertoeven, totdat hij T. waarts kan worden geleid.

Zoodra tot de Rec. kan worden overgegaan, zal de Br. Voorber. den geblinddoekten Prof. geleiden tot voor de poorten van den T., hem aldaar aanmelden op de gebruikelijke wijze en hem binnen den T. overgeven aan de BB. Opzieners.

Art. 61. Indien de Br. Voorber. in den Prof. iets bespeurt, waarvan de wetenschap voor de Loge, dan wel voor den Voorz. Mr., met het oog op de Rec. belangrijk kan worden geacht, geeft hij den Voorz. Mr. daarvan kennis, voordat tot de Rec. wordt overgegaan.

Art. 62. De BB. Voorber. zijn bizonder belast met de zorg voor de Kamer van Overd. en voor alles, wat daarin aanwezig behoort te zijn.

Art. 63. Het is den Br. Voorber. volstrekt verboden den aannemeling anders te bejegenen, dan naar de vaste formaliteiten der Receptie.

Elke afwijking of eigendunkelijke handeling, waardoor de aannemeling een denkbeeld zoude kunnen opvatten, strijdig met de beteekenis der zaak en met het doel der Orde, moet worden nagelaten.

De Voorbereider, leidsman van den verblinden mensch, behoort, de achtbaarheid van zijn ambt gevoelende, het zich ten

plicht te stellen, den aannemeling, vóór hij zijn voet in den T. zet, een hoogen dunk te geven van het gewicht der verbindtenis, welke hij met de menschheid aanknoopt.

Art. 64. Indien vermeerdering van loon moet gegeven worden, bevinden de BB. Voorbereiders zich één uur vóór den aanvang der werkzaamheden in het Loge-gebouw, ten einde den kandidaat te ontvangen en hem overeenkomstig het rituaal behoorlijk voor te bereiden.

Art. 65. De BB. Voorbereiders verdeelen de werkzaamheden met onderling goedvinden onder elkander.

§ 11. *Ceremoniemeesters.*

Art. 66. De Ceremoniemeesters zijn verplicht tijdig in het Loge-gebouw aanwezig te zijn.

Art. 67. Zij ontvangen de BB. Bezoekers, vragen hunne diploma's en doen hun hunne namen teekenen in het visiteursboek.

Art. 68. Zij moeten naauwkeurig acht slaan op hen, die zich als Bezoekers aanmelden, opdat niemand toegelaten worden, aan wien de toegang behoort te worden ontzegd.

Art. 69. Daar het naamteekenen in het visiteursboek geschiedt in tegenwoordigheid van een der BB. Ceremoniemeesters, vestigt deze bizonder zijne aandacht op de wijze, waarop dit gedaan wordt en vergelijkt hij de gestelde aanteekening met het *ne varietur* op het diploma.

Art. 70. Vóór den aanvang der werkzaamheden stelt hij het visiteursboek ter hand aan een der BB. Secretarissen, zoo noodig met zijne opmerkingen.

Art. 71. Wanneer een Br. visiteur zich aanmeldt in eene bizondere hoedanigheid, geeft de Ceremoniemeester daarvan onmiddelijk kennis aan den Voorz. Mr. of de BB. Opzieners.

Art. 72. Wanneer een Bez. Br. volgens de wet met bizondere eerbewijzen moet worden binnengeleid, vragen en ontvangen de BB. Ceremoniemeesters daartoe de bevelen van den Voorz. Mr.

Art. 73. De Br. Ceremoniemeesters, die de BB. aan de poorten van den T. aanmeldt, moet toezien, dat zij overeenkomstig het bepaalde bij art. 7 Regl. van orde zijn gekleed.

Art. 74. Wanneer de Ged. Gr. Nat. of eene commissie van zijnentwege, dan wel de Reg, Mr. of gedeputeerde leden eener andere Loge zich aanmelden, worden zij aanvankelijk in een afzonderlijk vertrek ontvangen; door de zorg der BB. Ceremoniemeesters blijft een der BB. daar bij hen, totdat zij T. waarts kunnen gaan.

Art. 75. De BB. Ceremoniemeesters zien toe, dat de zitplaatsen in den T. worden ingenomen in de bij art. 57 der Bijwet voorgeschreven volgorde.

Art. 76. De Ceremoniemeesters regelen de zitplaatsen voor de Tafel-Loge.

Zij zorgen in het bizonder ook voor de BB. Bezoekers en gaan niet zitten, vóór dat alle andere BB. behoorlijk gezeten zijn.

De BB., welke in het O. gezeten zijn, te weten: de Ged. Gr. M. Nat., de van zijnentwege gecommitteerde BB., de Reg. Mr. en gedeputeerde leden van andere Loges, de Voorz. Mr., de BB. Oud-Meesters, de Meesters van Eer en de Ges. Reg. Mr., begeven zich niet aan de Tafel-Loge, dan nadat alle overige BB. staande hunne plaatsen hebben ingenomen, en worden door de BB. Ceremoniemeesters afgehaald en naar de voor hen bestemde plaatsen in het Oosten geleid.

Art. 77. Voor de opvolging bij buitengewone gelegenheden van de uitgevaardigde programma's zorgen de BB. Ceremoniemeesters.

Art. 78. Zij verdeelen hunne werkzaamheden met onderling goedvinden onder elkander.

§ 12. *Aalmoezenier.*

Art. 79. De Aalmoezenier is de verzorger van de armen. Hij is verplicht daartoe een nasporend oog te vestigen op de behoeftigen onder de in dit O. woonachtige Orde-leden.

Art. 80. In elke bijeenkomst zamelt hij de liefdegiften in, telt terstond, nadat de werkzaamheden zijn afgeloopen, het ingezamelde in tegenwoordigheid van een der BB. Opzieners en geeft het bedrag op aan den Br. Secretaris.

Art. 81. Hij licht de Loge voor omtrent het doelmatig uitdeelen der liefdegiften.

Overigens vindt hij zijne verplichtingen omschreven in het 7de Hoofdstuk der Bijwet.

§ 13. *Bibliothekaris.*

Art. 82. De Br. Bibliothekaris is verplicht de jongere BB. leden der Loge op hun verzoek te leiden in de keus van werken uit de bibliotheek.

Overigens vindt hij zijne plichten omschreven in het aan de Bijwet gehechte Reglement voor de bibliotheek der Loge.

§ 14. *Bouwmeester.*

Art. 83. De Bouwmeester is belast met de zorg voor het onderhoud van het Loge-gebouw, de bijgebouwen, den ringmuur, het terrein, met al wat daartoe betrekking heeft, en het meubilair.

Hij zal het Loge-gebouw, de bijgebouwen en den ringmuur buiten tweemaal, telkens vóór en na den westmoesson, en binnen eenmaal 's jaars doen witten.

Art. 84. Hij doet de noodige voorstellen de gebouwen betreffende en dient zijne plannen en begrootingen van kosten in.

Art. 85. Wanneer de Loge eenig plan en begrooting heeft goedgekeurd, is hij belast met de uitvoering en deswege verantwoordelijk.

§ 15. *Econoom en Meubelmeester.*

Art. 86. De Econoom en Meubelmeester is belast met de regeling van het inwendige van het Loge-gebouw en zorgt, in verband tot de deswege van den Voorz. Mr. en de BB.

Opzieners ontvangen voorschriften, dat de T. bij tijds worde ingericht voor den arbeid, dien men er verrichten wil.

Art. 87. Hij bewaart de ambtsteekenen, enz. der BB. Officieren.

Art. 88. Hij zorgt, dat bij receptiën de kleeding enz. voor de nieuw ingewijden aanwezig zij.

Art. 89. Zoo mogelijk zal hem een Br. servant ter zijde staan, voor wien alsdan door hem in overleg met den Reg. M. eene instructie zal worden vastgesteld.

Art. 90. Hij is de verzorger van den Broederdisch, in overleg met BB. Opzieners en BB. Ceremoniemeesters.

Art. 91. Hij heeft, in een behoorlijk daartoe ingericht en afgesloten lokaal, onder zijne bewaring de dranken, als anderszins, welke de Loge toebehooren en verstrekt daarvan bij elke gelegenheid het noodige.

Art. 92. Hij doet alle inkoopen voor de Loge na daartoe op zijn voorstel bij besluit der Loge te zijn gemachtigd.

Art. 93. Afgescheiden van de diensten van den Br. Servant, zorgt hij ten beste der Loge voor eene behoorlijke bediening en een goed toezicht over de Loge.

§ 16. *Kapelmeester.*

Art. 94. De plicht van den Kapelmeesteer is het voordragen van muziekstukken bij werkzaamheden in geopende Loge, ten einde daardoor den ernst en de plechtigheid dier werkzaamheden te verhoogen.

Tot hetzelfde doel stelt hij zoo mogelijk eene kapel zamen uit de BB. VV. MM.; voor zooveel noodig zorgt hij verder voor muziek bij banketten en tafel-Loges.

Art. 95. Hij is verantwoordelijk voor het behoorlijk onderhoud van het in den T. geplaatste orgel, en doet de voorkomende gebreken daaraan onverwijld herstellen.

Art. 96. Indien hij verhinderd is den T. arbeid bij te wonen, zendt hij zoo tijdig doenlijk den sleutel van het

orgel, te gelijk met de kennisgave zijner afwezigheid, aan den Br. Secretaris.

§ 17. *Dekker.*

Art. 97. De Dekker bewaakt de poorten van den T. en zorgt, dat deze aan de binnenzijde gesloten is.

Zonder zijne bemiddeling treedt niemand in of uit.

Art. 98. Zonder last van den Br. 2en Opz. mag hij de poorten niet openen.

Art. 99. Van zijne bevindingen aan de poorten des T. doet hij bericht aan den Br. 2en Opz.

§ 18. *Adjunct-beambten.*

Art. 100. Bij ontstentenis der bestuurders, aan wie zij zijn toegevoegd, treden zij voor hen op en hebben zij hunne plichten te vervullen.

Zij decoreeren zich dan als bestuurders en nemen de plaats in van hen, die zij vervangen.

Zij kunnen echter nimmer deel nemen aan de bestuursvergaderingen.

Aldus gearresteerd bij resolutie der Loge, dd.
14 Februari 1878 p. s.
De Reg. Mr.,
Mr. T. H. DER KINDEREN,
De Secretaris,
J. W. STEMFOORT.

IV

BEPALINGEN

BETREFFENDE

DE BIBLIOTHEEK DER LOGE.

Art. 1. De Loge bezit in eigendom eene bibliotheek, geschikt om hare leden te verrijken met kennis van de leer der Orde en wat daarmede in verband staat.

Art. 2. De bibliotheek bestaat hoofdzakelijk uit boekwerken, brochures en tijdschriften, die over de navolgende onderwerpen handelen:

a. Over de Vrijmetselarij;
b. Over de Mysteriën der oude volken;
c. Over de secten onder de Joden en eerste Christenen;
d. Over de Tempelieren-Orde;
e. Over het Jesuitismus;
f. Wijsgeerige werken van alle tijden en bepaaldelijk die, welke in het werk van *Bazot* (Manuel du Franc-maçon) zijn aangewezen;
g. Werken van zuivere moraal en eenvoudige godsdienst;
h. Het Oude en Nieuwe Testament;
i. De Koran;
k. De Godsdienstleer van beruchte volksleiders;
l. Algemeene geschiedenis;
m. Al wat absolutismus in kerk en staat bestrijdt;
n. Alle zoodanige voortbrengselen, die de rede eene hoogere vlucht geven en den Metsel-Broeder verheffen

kunnen tot een waar vereerder van den O. B. d. H. en vormen tot een volmaakt wereldburger en tot een waardig Lid der Maatschappij *).

Art. 3 Geen boekwerk, brochure, tijdschrift of manuscript wordt in de bibliotheek opgenomen, dan nadat daartoe in de vergadering van Bestuurders is besloten.

Art. 4. Indien eenig werk gedrukt is in eene andere dan de Hollandsche taal, is dit geene verhindering om het in de bibliotheek op te nemen.

Art. 5. Door middel van den afgevaardigde in Nederland of door een ander hulpbiedend Br. worden uit Europa boekwerken, brochures, enz. verkregen.

Art. 6. Het opzicht en de gansche administratie der bibliotheek zijn opgedragen en toevertrouwd aan eenen Br. onder den titel van Bibliothekaris, deel uitmakende van het bestuur der Loge,

Art. 7. De bibliotheek bevindt zich binnen het gebouw der Loge.

Art. 8. De Bibliothekaris mag zoo min mogelijk openbare boekverkoopingen laten voorbijgaan, zonder in het belang der bibliotheek werkzaam te zijn, met het oog op het bepaalde bij artikel 2, en in verhouding tot de som, welke hem in vergadering van Bestuurders ter besteding zal beschikbaar zijn gesteld.

Art. 9. Alle boekwerken, brochures, tijdschriften, platen, manuscripten en wat dies meer zij, worden met den stempel der bibliotheek gemerkt.

Art. 10. De bibliothekaris is verplicht een catalogus te houden, ingericht volgens hierachter volgend model.

Gedrukte exemplaren van dezen catalogus zijn steeds bij hem verkrijgbaar, tegen betaling van *f* 1 het stuk.

Art. 11. Tegen betaling van dezelfde som zijn bij hem

---

*) Wat niet behoort tot Maçonnieke literatuur moet niet in eene Maçonnieke Bibliotheek worden opgenomen; men vindt dit elders.

exemplaren verkrijgbaar van de Bijwet en verdere bepalingen der Loge.

Art. 12. Hij houdt een register aan van alle boekwerken, wetboeken, maçonnieke jaarboekjes en andere druk- of plaatwerken, welke krachtens besluit der Loge bestemd zijn om door hem, op aanvrage, aan BB. leden, tegen betaling, te worden afgestaan.

Art. 13. De boekwerken, welke niet gelezen mogen worden dan door BB., die eenen bepaalden graad bezitten, moeten onder kruisband gecacheteerd in de boeken-rij worden bewaard.

Art. 14. De leden zijn verplicht boekwerken enz. bij biljet aan den Bibliothekaris aan te vragen. De terugbezorging geschiedt door of van wege den Br., aan wien het boek gegeven is.

Art. 15. Men mag geen werk uit de bibliotheek langer behouden dan 4 weken.

Zoo men het langer wenscht te bezitten, moet het op nieuw worden aangevraagd.

Indien echter andere BB. hetzelfde werk hebben aangevraagd, wordt de verlenging niet toegestaan en het werk aan de andere aanvragers achtereenvolgens, naar gelang van de dagteekening hunner aanvrage, afgestaan.

Ten einde de bepalingen van dit artikel te kunnen nakomen, houdt de Bibliothekaris eene lijst aan, waaruit blijkt, wie werken ter lezing hebben, wanneer zij ze hebben bekomen, wie werken hebben aangevraagd en wanneer de aanvrage is geschied.

Wanneer iemand het werk niet op den bepaalden tijd teruggezonden of zijne aanvrage vernieuwd heeft, maant de Bibliothekaris hem daartoe aan, en stelt, zoo aan de aanmaning geen gevolg wordt gegeven, daarmede den Reg. Mr. in wetenschap.

Art. 16. Het afgegeven boek, brochure, enz., moet telkens in de bibliotheek zijn teruggekomen, alvorens in andere handen over te gaan.

Art. 17. BB., geene leden van de Loge, hebben geen gebruik van de bibliotheek.

Art. 18. Het is verboden eenig boekwerk, brochure, enz. aan te vragen anders dan voor eigen gebruik.

Art. 19. Ieder lid is verantwoordelijk voor het werk, dat hem ter lezing gegeven is, en moet, in geval van verlies of schending, daarvoor een ander exemplaar in de plaats geven of wel de waarde van het verloren of geschonden werk afdragen aan den Bibliothekaris, die alsdan voor de wederaanschaffing het noodige verricht.

Art. 20. De bibliothekaris is gehouden in elke vergadering van Bestuurderen bericht te geven van hetgeen tot de bibliotheek betrekking heeft, eene lijst over te leggen van de boekwerken, waarmede de bibliotheek sedert de vorige vergadering is verrijkt en in haar belang beschikkingen en besluiten te provoceeren.

Art. 21. Ieder lid heeft de bevoegdheid een boekwerk voor te stellen ter uitbreiding van de bibliotheek. De Voorz. Mr. zal dit voorstel in de bestuursvergadering brengen.

Art. 22. De Bibliothekaris houdt zoodanige aanteekeningen, als hij voor zijne verantwoording noodig oordeelt en doet daarvan mededeeling in de vergadering van bestuurders.

Art. 23. Met den aanvang van elk Maçonniek werkjaar wordt een catalogus in eene vergadering van leden geproduceerd om bij de archieven te worden weggelegd.

Art. 24. Alle uitgaven, vereischt tot het in orde houden van de bibliotheek, worden door den Bibliothekaris in rekening gebracht.

Van de door hem verkochte catalogussen, bijwetten en andere boekwerken geeft hij elke maand eene nauwkeurige opgave aan den Br. Thesaurier, die alsdan voor de inning der verschuldigde gelden zorg draagt.

Wanneer hij bij de aflevering van het verkochte den koopprijs mocht ontvangen, draagt hij dezen terstond, tegen quitantie, af aan den Br. Thesaurier.

Art. 25. Wanneer een Br. Vrijmetselaar overlijdt, is de Bibliothekaris verplicht zich naar het sterfhuis te begeven en aldaar te verzoeken, dat aan hem worde ter hand gesteld alle papieren en boeken, waarvan ieder vrijmetselaar, ter opvolging van art. 5 van het wetboek voor het Gr. O., verplicht is te zorgen, dat zij niet in handen van ongewijden geraken.

Aldus gearresteerd bij resolutie der Loge dd.
14 Februari 1878 p. s.

De Reg. Mr.,
Mr. T. H. DER KINDEREN.

De Secretaris,
J. W. STEMFOORT.

(*Behoort bij art.* 10 *van de Bepalingen betreffende de Maçonnieke Bibliotheek.*)

Catalogus van de Bibliotheek der Loge DE STER IN HET OOSTEN.

Nummer in de Bibliotheek.	NAAM VAN DEN SCHRIJVER.	Deelen.	TITEL VAN HET BOEK, ENZ.	Met of zonder platen.	Mag alleen gelezen worden door	Geschenk van	Aanmerkingen.

UITTREKSEL UIT DE ALGEMEENE WET DER ORDE VAN VRIJMETSELAARS ONDER HET GROOT OOSTEN DER NEDERLANDEN.

EERSTE HOOFDSTUK.

Algemeene bepalingen.

Artikel 1. Het enz.

Artikel 5. Aan alle Vrijmetselaars wordt de strengste geheimhouding opgelegd omtrent alles, wat de vormen, de herkenningsteekenen en de symbolen der orde, alsmede de handelingen der Loge en van het Algemeen bestuur betreft. Dit voorschrift in het oog houdende, is het echter aan allen ten pligt gesteld, om, ieder naar zijn vermogen, het doel der orde door woord, geschrift, daad en voorbeeld, in handel en wandel, voor te staan.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van de Leden der Orde.

Art. 8. Als leden der Orde mogen alleen worden aangenomen zij, die meerderjarig en van onbesproken levenswandel zijn, en bovendien zoodanige mate van intellectuële ontwikkeling en beschaving bezitten, dat van hen medewerking ter bereiking van het doel der Orde kan worden verwacht.

Art. 9. Niemand kan bovendien als Lid der Orde worden aangenomen, dan in de Loge, of in eene der Loges van zijne woonplaats, of, zoo daar geene Loge bestaat, in die

van eene nabijgelegene plaats, na als zoodanig, op zijne aanvraag, door hare Leden, Meester Vrijmetselaars, schriftelijk te zijn aanbevolen, met opgave van naam, voornaam, ouderdom en woonplaats van den aspirant, en bijvoeging der redenen, die de aanbeveling wettigen.

De bepaling omtrent de Loge, waar de aanneming moet geschieden, is niet toepasselijk voor vreemdelingen, voor zeevarenden en voor hen, die geene vaste woonplaats hebben binnen het Rijk.

Van de bepaling kan worden afgeweken met schriftelijke toestemming van den voorzittenden meester of van de voorzittende meesters der Loge of Loges van de woonplaats van den aspirant, en zoo daar geene Loge is gevestigd, van den Grootmeester Nationaal of die hem vertegenwoordigt.

De huishoudelijke reglementen der Loges houden bepalingen in omtrent een voorloopig onderzoek, met het doel om het voorstellen en aannemen van ongeschikte personen te voorkomen.

Art. 10. Wanneer het voorloopig onderzoek tot een gunstig oordeel heeft geleid, wordt aan den aspirant de schriftelijke verklaring gevraagd, dat hij verlangt als Lid der Orde te worden aangenomen, of hij zich reeds met dit doel bij eene andere Loge heeft aangemeld, en, ja, bij welke en wanneer?

Nadat deze verklaring is ontvangen, wordt de aspirant, voor zooveel noodig met inachtneming van het bepaalde bij art. 15, door den voorzittenden Meester in eene daartoe beschrevene bijeenkomst der Meesters Vrijmetselaars, Leden van de Loge, voorgesteld.

Art. 11. Minstens acht dagen na deze voorstelling beslissen de Meesters Vrijmetselaars, Leden der Loge, bij geheime stemming en met volstrekte meerderheid van stemmen der aanwezigen, of de aspirant tot aanneming in de Orde zal worden toegelaten.

Bij eene ongunstige stemming is de aspirant voor één jaar afgewezen.

Wordt de afgewezene na verloop van dit jaar op nieuw voorgesteld en ten tweeden male afgewezen, dan mag hij, telkens na verloop van vijf jaren, weder worden voorgesteld.

Art. 12. Indien de Loge, waar de afwijzing heeft plaats gehad, later ontwaart, dat iemand ten onregte is afgewezen, is zij verpligt het bestrokken besluit te herzien. Het herziene besluit wordt, met opgave van redenen, medegedeeld aan den Grootmeester Nationaal, aan het Collegie van Groot Officieren, de gedeputeerde Grootmeesters Nationaal in de Kolonien, Bezittingen en Landen buiten het Rijk en aan alle Loges, onder het Groot Oosten der Nederlanden ressorteerende.

Art. 13. Wanneer iemand, die tot de aanneming in de Orde is toegelaten, vóór of tijdens de aanneming gevoelens openbaart, die aan een of meer der aanwezige Leden der Loge voorkomen in strijd te zijn met de beginselen der Orde, kan zoodanig Lid of kunnen zoodanige Leden vorderen, dat de Kandidaat, op de wijze, die de Voorzittende Meester meest geschikt acht, aan een scherper onderzoek zal worden onderworpen.

Volharden, na dit onderzoek, de klager of klagers bij hunne ongunstige meening, dan wordt in geopende Loge door de aanwezige Meesters bij mondelinge stemming en volstrekte meerderheid van stemmen uitgemaakt of met de aanneming zal worden voortgegaan.

Eene ongunstige stemming geldt voor afwijzing.

Art. 14. Elke afwijzing wordt met opgave van naam, voornaam, beroep en woonplaats van den afgewezene zoodra mogelijk ter kennis gebragt van den Grootmeester Nationaal, van het Collegie van Groot-Officieren, van de Gedeputeerde Grootmeesters Nationaal in de Kolonien, Bezittingen en Landen buiten het Rijk en van alle Loges, onder dit Groot-Oosten ressorteerende.

De kennisgeving aan Overzeesche Loges geschiedt door tusschenkomst van het Collegie van Groot-Officieren en

van de in dit artikel genoemde Gedeputeerde Grootmeesters Nationaal.

Elke Loge is verpligt de namen en voornamen van de afgewezenen en de Loge, waar de afwijzing heeft plaats gehad, in een alphabetisch register aan te teekenen.

Art. 15. Iemand, die in eene Loge ter aanneming in de Orde is voorgesteld, mag niet in eene andere Loge worden voorgesteld, dan met toestemming van eerstbedoelde Loge.

Art. 16. De aanneming in de Orde geschiedt in eene geopende Leerlings-Loge, namens het Groot Oosten der Nederlanden. De Kandidaat legt vóórdat de aanneming is volbragt, de volgende belofte af:

»Ik beloof plegtig het doel der Orde naar vermogen door »woord, geschrift, daad en voorbeeld, in handel en wandel »te zullen voorstaan.

»Ik beloof gehoorzaamheid aan de Algemeene Wet der »Orde en geheimhouding omtrent de wijze van werken, de »vormen, symbolen, herkenningsteekenen en al wat in ma»çonnieke vergaderingen wordt behandeld."

Art. 17. De Medgezellengraad kan aan den Leerling op zijne aanvrage, door de Meesters zijner Loge worden verleend.

De aanneming geschiedt in eene geopende Loge van Medgezellen.

Art. 18. De meestergraad kan niet worden aangevraagd.

De Medgezel kan daartoe worden bevorderd bij besluit van de Meesters zijner Loge.

De aanneming geschiedt in eene geopende Meesterloge.

Art. 19. De Medgezellengraad kan niet vroeger dan drie maanden na de aanneming in de Orde, de Meestergraad niet vroeger dan één jaar na de bevordering tot Medgezel aan denzelfden Broeder worden verleend.

Art. 20. Bij aanneming in de Orde wordt door elken kadidaat minstens vijf en zestig, bij aanneming in den Medgezellengraad minstens zestig gulden aan de kas der Loge betaald.

De Meestergraad wordt kosteloos verleend.

Van de bepaling van het eerste lid kan alleen worden afgeweken in de gevallen, bij de drie volgende artikelen bedoeld.

Art. 21. Indien een Vrijmetselaar tien jaren contribuerend Lid eener Loge en vijf jaren Officier is geweest, kan aan een zijner zonen, die den vereischten leeftijd heeft bereikt, de graad van Leerling kosteloos worden verleend, uit aanmerking der diensten, door den vader aan de Loge bewezen.

Art. 22. Ook kunnen kosteloos in de Orde opgenomen en tot Medgezel bevorderd worden personen, die bestemd zijn, om als Broeders van verdienste of als dienende Broeders bij de loge werkzaam te zijn.

Een Broeder van Verdienste of een dienende Broeder, die gewoon contribuerend Lid eener Loge wenscht te worden, kan alleen dan als zoodanig worden voorgesteld, wanneer minstens drie jaren sedert zijne aanneming in de Orde en minstens een jaar sedert zijne laatste bevordering tot hooger loon zijn verloopen, en tevens door hem het bewijs is overgelegd, dat hij aan de Loge of Loges, waarin hij het licht heeft ontvangen of tot hooger loon is toegelaten, de helft der bij dit Wetboek bepaalde gelden voor de beide eerste graden heeft betaald.

Art. 23. De Loges zijn bevoegd, in zeer bijzondere gevallen, aan hoogst verdienstelijke Broeders kosteloos den Medgezellengraad te verleenen.

Art. 24. Aan elk Lid der Orde wordt, op zijn verzoek, een bewijs van aanneming in eenigen graad afgegeven, volgens modellen, door het Collegie van Groot-Officieren vast te stellen.

Op elk bewijs van aanneming is eene verklaring geplaatst, om het stuk, na het overlijden van den houder, zoodra mogelijk terug te zenden aan de Loge, die het heeft afgegeven; en de houder is verpligt deze verklaring bij de uitgifte te onderteekenen.

Art. 25. Bewijzen van aanneming, afgegeven door Loges, onder andere Groot Oostens ressorterende, behoeven, om den houder tot de Nederlandsche Orde toe te laten, de ratificatie van het Collegie van Groot-Officieren.

In de Kolonien, Bezittingen en Landen buiten het Rijk geschiedt deze ratificatie door den aldaar bevoegden Gedeputeerden Grootmeester Nationaal.

Art. 26. Het lidmaatschap der Orde vervalt door verbanning uit de Orde volgens de artikelen 100 en 103, en kan alleen door een besluit van het Groot Oosten worden herkregen.

DERDE HOOFDSTUK.

Van de loges.

Artikel 27, enz.

Art. 40. Niemand kan gelijktijdig lid van meer dan ééne loge zijn.

Iemand, die Lid eener Loge is geweest, kan in geene andere Loge als Lid worden aangenomen, tenzij op vertoon van een bewijs van eervol ontslag, afgegeven door het Bestuur der Loge, die hij heeft verlaten, of waarvan hij het laatst lid is geweest.

Mogt deze Loge rusten, dan moet door hem worden overgelegd een bewijs van lidmaatschap van de Loge, voordat zij ophield te werken.

Dit bewijs wordt afgegeven door den Groot Secretaris.

Het eerste lid van dit artikel is niet toepasselijk op het lidmaatschap van Eer.

Art. 41. De, enz.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de handhaving der tucht.

Art. 102. Wanneer een lid der Orde bij regterlijk gewijsde is veroordeeld wegens misdrijf, kan het Groot Oosten der Nederlanden, op voorstel van het collegie van Groot-Officieren of van een lid van het Groot Oosten, den veroordeelde uit de Orde verbannen na uiteenzetting van de zaak door den Groot-Redenaar.

Het hiertoe strekkende voorstel moet in den beschrijvingsbrief worden opgenomen.

Art. 103. Wanneer een lid der Orde, tevens lid eener Loge, op eenigerleiwijze de pligten mogt verzaken, die hem bij deze wet, en meer bepaaldelijk bij artikel 5 zijn opgelegd, zal hij door den voorzittenden Meester zijner Loge, hetzij ambtshalve, hetzij op aanklagt van eenen Meester-Vrijmetselaar bij zich worden geroepen en broederlijk vermaand.

Art. 104. Ingeval van weigering of nalatigheid om aan deze oproeping gevolg te geven, of wel wanneer de broederlijke vermaningen van den Voorzittenden Meester vruchteloos blijven, doet deze hiervan mededeeling aan het Bestuur zijner Loge, hetwelk alsdan het bedoelde lid oproept, om op een bepaalden tijd en plaats voor het Bestuur te verschijnen.

Art. 105. Zoo het aangeklaagde lid opzettelijk of wel met mededeeling van redenen, die niet als wettig kunnen worden aangenomen, in gebreke blijft aan deze oproeping gevolg te geven, of wel wanneer de vermaningen, door het Bestuur der Loge tot hem te rigten, eveneens vruchteloos blijven, doet het Bestuur van een en ander verslag aan de Meesters der Loge, die alsdan bij een met redenen omkleed besluit den aangeklaagde als lid der Loge kunnen schorsen of ontslaan.

De termijn van schorsing duurt hoogstens één jaar.

Art. 106. Ingeval van ontslag heeft de ontslagene het regt binnen twee maanden, te rekenen van den dag, waarop

het gevallen besluit met de gronden, door middel van aangeteekenden brief, ter zijner kennis zal zijn gebragt, van dit besluit in hooger beroep te komen door middel van een met redenen omkleed bezwaarschrift, in te zenden aan den Grootmeester Nationaal of die hem vervangt. Deze stelt de zaak onverwijld in handen van een Groot Oosten voor Geschillen, op den voet van artikel 59 zamen te stellen.

Dit Groot Oosten van Geschillen is verpligt binnen twee maanden na zijne zamenstelling bijeen te komen, en den appellant tijdig bij aangeteekenden brief kennis te geven van tijd en plaats van bijeenkomst, met oproeping om aldaar in persoon te verschijnen, ten einde in zijne verdediging te worden gehoord.

Zoo de appellant buiten Europa woont, kan hij volstaan met eene schriftelijke verdediging binnen een door het Groot Oosten van Geschillen te bepalen termijn, of wel met eene eenvoudige verwijzing naar de gronden van zijn bezwaarschrift.

Art. 107. Indien de ontslagene den termijn van appel laat verloopen zonder daarvan gebruik te maken, wordt het besluit der Loge verbindend en kan hiervan door de Loge, indien zij dit noodig acht, aan alle andere Loges kennis worden gegeven. In geval van appel en bevestiging van het besluit der Loge, brengt het Groot Oosten van Geschillen het ontslag ter kennis van alle Loges.

Art. 108. De kennisgevingen aan de Loges in het vorige artikel bedoeld hebben ten gevolge, dat de ontslagene gedurende den tijd van drie jaren in geene Loge, onder het Groot Oosten der Nederlanden ressorterende, als lid aangenomen of aldaar als Bezoeker toegelaten mag worden.

Art. 109. Wanneer een lid der Orde bij herhaling als lid eener Loge wordt ontslagen, met inachtneming van de bepalingen in de artikelen 103, 104 en 105 vervat, kan hij op schriftelijk voorstel der Loge, waarvan hij laatstelijk lid is geweest, door het Groot-Oosten in zijne gewone vergadering uit de Orde worden verbannen.

Art. 110. Wanneer een lid der Orde, geen lid eener Loge zijnde, op eenigerlei wijze de pligten mogt verzaken, die hem bij deze wet en meer bepaaldelijk bij artikel 5 zijn opgelegd, kan tegen hem door een Groot-Officier, door een Voorzittenden Meester van eene Loge, of door Vijf Meesters-Vrijmetselaars, leden eener Loge, eene aanklagt worden ingediend bij het Collegie van Groot-Officieren, dat van deze aanklagt bij aangeteekenden brief schriftelijk kennis geeft aan het aangeklaagde lid, met oproeping om zich binnen een door het Collegie te stellen billijken termijn schriftelijk te verantwoorden.

Art. 111. Zoo het aangeklaagde lid opzettelijk, of wel met mededeeling van redenen, die niet als wettig kunnen worden aangenomen, in gebreke blijft aan de uitnoodiging gevolg te geven, of wel wanneer het Collegie van Groot-Officieren geen genoegen neemt met de gedane verantwoording, kan de aanklagt worden gesteld in handen van een Groot-Oosten van Geschillen, zamengesteld op den voet van artikel 59, dat verpligt is te handelen gelijk in het 2e en 3e lid van artikel 106 is voorgeschreven.

Art. 112. Dit Groot-Oosten van Geschillen kan het aangeklaagde lid, bij schuldigverklaring, naar omstandigheden, gedurende den tijd van hoogstens drie jaren, als lid der Orde schorsen, met verbod om gedurende dezen termijn aan eenigen maçonnieken arbeid deel te nemen, of wel aan het Groot-Oosten ter verbanning uit de orde voordragen.

Art. 113. De Voorzittend Meester van eene Loge, die in gebreke blijft de wet te handhaven of de besluiten van het Groot-Oosten uit te voeren, kan binnen een door het Collegie te stellen termijn, bij aangeteekenden brief, ter verantwoording worden geroepen, hetzij ambtshalve, hetzij op schriftelijke en gemotiveerde klagt van minstens vijf Meesters-Vrijmetselaars, leden zijner Loge.

Art. 114. Bij weigering of nalatigheid om aan deze oproeping gevolg te geven, of wel wanneer het Collegie van

Officieren geen genoegen neemt met de gedane verantwoording, kan de klagt worden gesteld in handen van een Groot-Oosten van Geschillen, zamengesteld op den voet van artikel 59, en dat verpligt is te handelen gelijk in het 2de en 3de lid van artikel 109 is voorgeschreven.

In dat geval geeft het Collegie van Groot-Officieren onverwijld bij aangeteekenden brief van het gevallen besluit kennis aan de betrokken Loge en aan den aangeklaagde, die alsdan van regtswege in zijne betrekking wordt geschorst tot na afloop van het onderzoek.

Art. 115. Bij schuldigverklaring houdt hij van regtswege op Voorzittend Meester te zijn en mag hij gedurende drie jaren in geene Loge met de betrekking van Voorzittenden Meester of van Lid van het Bestuur worden bekleed.

Het Groot-Oosten voor Geschillen geeft van zijne uitspraak onmiddellijk kennis aan alle onder het Groot-Oosten ressorterende Loges.

Art. 116. Geschillen tusschen eene Loge en haren Voorzittenden Meester worden door de meest gereede partij aan het Collegie van Groot-Officieren medegedeeld, door dit Collegie onderzocht, en zoo mogelijk bijgelegd.

Art. 117. Indien het Collegie van Groot-Officieren er niet in slaagt het geschil bij te leggen, dan zendt dit Collegie eene schriftelijke mededeeling van het gebeurde aan een Groot-Oosten voor Geschillen, zamengesteld op den voet van artikel 59.

Dit Groot-Oosten is dan verpligt binnen twee maanden na het inkomen der stukken bijeen te komen, en van tijd en plaats der bijeenkomst tijdig, bij aangeteekenden brief, kennis te geven aan de betrokken Loge, in driedubbel, te weten aan den Gedeputeerden Meester en aan elk der beide Opzieners, met uitnoodiging aan den Voorzittenden Meester om aldaar in persoon te verschijnen, en aan de Loge, om zich door een of meer harer leden te doen vertegenwoordigen.

Art. 118. Het Groot-Oosten voor Geschillen stelt een naauwkeurig onderzoek in. Zijne met redenen omkleede uitspraak wordt, bij aangeteekenden brief, medegedeeld aan de Loge in driedubbel, te weten: aan den Gedeputeerden Meester en aan elk der beide Opzieners, en aan den Voorzittenden Meester.

Art. 119. Wanneer eene Loge naar het oordeel van haren Voorzittenden Meester, of wel van minstens negen Meesters Vrijmetselaars, leden der Loge, of van het Collegie van Groot-Officieren, werkt of handelt op eene wijze, die strijdt met het doel of met de waardigheid der Orde, met deze wet of met de besluiten van het Groot-Oosten, dient het Collegie van Groot-Officieren, op het ontvangen van eene schriftelijke klagt, of ook ambtshalve, zijne bezwaren in bij de Loge, met verzoek om dien strijd te doen ophouden en de noodige verbetering aan te brengen.

Art. 120. Blijft dit onderzoek vruchteloos, dan kan het Collegie van Groot-Officieren eene schriftelijke klagt, vergezeld van de noodige bescheiden, afzenden aan een Groot-Oosten voor Geschillen, zamengesteld op den voet van artikel 59, dat alsdan een naauwkeurig onderzoek instelt op zoodanige wijze, als de omstandigheden zullen gebieden. Het Bestuur en elk Lid der Loge zijn verpligt, na gedane oproeping, voor dit Groot-Oosten voor Geschillen te verschijnen, en alle gevraagde stukken en inlichtingen te verstrekken.

Art. 121. Wanneer de klagt gegrond wordt bevonden, gelast het Groot-Oosten voor Geschillen aan de Loge haren arbeid te wijzigen en hare genomen besluiten, voor zoovel dit mogelijk is, te vernietigen en doet bij niet-voldoening van dezen last van het gebeurde verslag aan het Groot-Oosten in zijne eerstvolgende algemeene vergadering.

Het Groot-Oosten kan alsdan, op voorstel van het Collegie van Groot-Officieren of van ieder lid van het Groot-Oosten, besluiten den constitutiebrief der beklaagde Loge in te trek-

ken. Het hiertoe strekkend voorstel moet in den beschrijvingsbrief zijn opgenomen.

Art. 122. Eene Loge, wier constitutiebrief is ingetrokken, is verpligt haar archief en alles wat geheim behoort te blijven over te dragen aan het collegie van Groot-Officieren, op straffe van verbanning harer individuële leden, in zooverre deze voor verzuim aansprakelijk kunnen worden gesteld, uit de Orde, en onverminderd de burgerlijke regtsvordering tot het doen van de bedoelde af- en overgifte. Voor het overige regelt de Loge zelve de vereffening harer zaken.

Art. 123. Geschillen tusschen Loges onderling worden behandeld, zooals in de artikelen 116, 117 en 118 is voorgeschreven, met de wijziging alleen, dat de oproepingen, om voor het Groot-Oosten voor Geschillen te verschijnen, worden gerigt aan de Voorzittende Meesters.

Art. 124. In alle gevallen is het Groot-Oosten voor Geschillen bevoegd uitspraak te doen, hetzij de opgeroepenen verschijnen of niet.

Art. 125. Het Groot-Oosten voor Geschillen en het Collegie van Groot-Officieren beslissen bij elke einduitspraak of bij elk eindbesluit, door wie en binnen welken termijn de bij die uitspraak of dat besluit te vereffenen kosten van het geding of van het onderzoek in handen van den Groot-Thesaurier zullen worden gekweten.

Bij niet voldoening aan dit deel der uitspraak of van het besluit, wordt daarvan mededeeling gedaan in de gewone vergadering van het Groot-Oosten, dat alsdan, op voorstel van het Collegie van Groot-Officieren, van het Groot-Oosten voor Geschillen of van elk lid van het Groot-Oosten, kan besluiten tot verbanning uit de orde of intrekking van den constitutiebrief. Het hiertoe strekkende voorstel moet in den beschrijvingsbrief worden opgenomen.

Art. 126. Het Collegie van Groot-Officieren en het Groot-Oosten voor Geschillen kunnen bepalen, dat minstens ééne maand, vóór dat het Groot-Oosten voor Geschillen vergadert,

door den appellant of door de klagers eene som, die van *f* 200 niet te boven gaande, moet worden gedeponeerd bij den Groot-Thesaurier, ter goedmaking der eventueel te vallen kosten, welke niet anders kunnen worden verhaald.

Wanneer de gedeponeerde som het bij einduitspraak of eindbeslissing vereffend bedrag der kosten te boven gaat, zal dit mindere terstond worden teruggegeven.

In alle gevallen behoudt het Groot-Oosten de bevoegdheid, om de kosten geheel of ten deele voor rekening van de algemeene kas te nemen.

Art. 127. Van de uitspraken van het Groot-Oosten voor Geschillen wordt geen hooger beroep, noch eenige andere herziening, toegelaten.

BIJLAGE, LETTER A.

ART. 24 DER ALGEMEENE WET.

Verklaring, afgegeven door de Loge in het O. van

Uit de aanteekeningen van het verhandelde bij bovenvermelde Loge blijkt, dat:

de $\frac{\text{Heer}}{\text{Br.}}$

van beroep wonende te op

den in den $\frac{\text{eersten}}{\text{tweeden}}$ of $\frac{\text{Leerl.}}{\text{Medg.}}$ Gr. der Orde van Vrijmetselaren is aangenomen.

NB. *Deze verklaring is aan den genoemden Br. afgegeven op de volgende voorwaarden.*

1°. Dat geen ander dan hij zich daarvan zal mogen bedienen;

2°. Dat zij tot geen ander einde zal mogen worden gebruikt, dan tot het *bezoeken* van Loges onder het Nederlandsch Groot-Oosten;

3°. Dat ieder V. M., aan wien zij tot een ander einde zal worden vertoond of overgelegd, gerechtigd en verplicht zal zijn haar terstond te vernietigen, ten einde verder misbruik te voorkomen;

4°. Dat hij, bij het verkrijgen van eenen hoogeren graad, verplicht is de verklaring af te geven, die dan door de Loge zal worden vernietigd.

Afgegeven aan den Br. voormeld, den dag der maand van het jaar des W. L. 58

Namens de Loge,

Reg. Mr.,

Handteekening van den houder.

Secretaris,

Zegel der Loge.

De houder van dit stuk verklaart te verlangen, dat dit stuk, na zijn overlijden, zoo mogelijk, aan de Loge, welke het heeft afgegeven, wordt terugbezorgd, en verbiedt, dat daarvan eenig ander gebruik wordt gemaakt.

BIJLAGE LETTER B.

NOMINE UNIUS SUMMI RERUM AB IPSO CREATORUM ARCHITECTI, OPTIMI MAXIMI QUORUMLIBET VERE BONORUM LARGITORIS.

S. F. P. S. V. P.

IN OFFICINA, LUMINE COLLUSTRATA, ORIENTEM VERSUS, UBI HABITANT PAX, CHARITAS ET CONCORDIA.

Nos Moderator, Praefecti et Sodales Venerandae Tabernae, in Orientali regione civitatis cui nomen rite et legitime constitutae, et Summo Magisterio Regni Nederlandici, quaeque huic conjunctae sunt, Coloniarum ceterarumque terrarum subjectarum, nomine atque auctoritate Supremi in eodem Regno Concilii, Magni Orientis titulo insignis, hoc die , mensis , anni verae lucis , natum . annum aetatis agentem , status atque conditionis , quum quaecunque officia requisita ab ipso posse praestari satis nobis probasset, in Liberorum Caementariorum ordinem accepimus, eundemque Magistri gradui adscripsimus.

Quapropter quotquot in universo sunt terrarum orbe, Tabernarum Sodales Fratresque rogamus, ut dictum in numerum quippe Liberorum Caementariorum coöptatum et gradui Magistri adscriptum, sic accipiant atque agnoscant, eidemque omnia ea concedant, tribuant quae ex mutuo, quo conjuncti sumus, vinculo aeque justa censeantur. Nos autem vicissim quoscunque Tabernarum, rite et legitime conditarum, Sodales, Fratrum loco, nos excepturos, fraternamque erga eos charitatem fideliter culturos esse, promittimus, spondemus.

Quorum omnium in fidem hoc dedimus Diploma, Sigillo Tabernae nostrae, addito antitypo Magni Orientis Sigillo, mensis . anni verae lucis

Nomen Fratris initiati autographum:

ART. ENE WET.

IN NAAM VAN DEN OPPERBOUWHEER VAN HET HEELAL, EENIGE ZUIVERE BRON VAN ALLE VOLMAAKTHEID.

H. Z. V. W. K. S.

IN HET OOSTEN EENER VERLICHTE PLAATS, WAAR VREDE, LIEFDE EN EENSGEZINDHEID WONEN.

Op den dag van de maand van het jaar des waren lichts hebben wij, Regerend Meester, Officieren en Leden van de Achtbare Loge , wettiglijk gevestigd in het Oosten van , onder het Grootmeesterschap in het Koningrijk der Nederlanden, onderhoorige Koloniën en landen, in naam en van wege het Groot-Oosten van gezegd Koningrijk, tot Broeder Vrijmetselaar in den Meestergraad aangenomen, geboren te oud jaren, van beroep , nadat ons voldoende gebleken was, dat hij de noodige vereischten bezat om tot dien graad te worden toegelaten.

Wij verzoeken alle Loges en alle Broederen, verspreid over de oppervlakte der aarde, genoemden te ontvangen en te erkennen als Broeder Vrijmetselaar in den Meestergraad, en ten zijnen opzigte zoo te handelen, als onze onderlinge betrekking vordert; zullende wij wederkeerig bereid zijn ook de kinderen van alle wettige Loges als Broeders te ontvangen en jegens hen getrouwelijk den broederplicht te vervullen.

Wij hebben dezen open brief met onze handteekening en onder het Zegel onzer Loge, benevens het Contra-Zegel van het Groot-Oosten bekrachtigd, op den dag der maand van het jaar des Waren Lichts .

De houder van dit Certificaat verklaart te verlangen, dat dit stuk, na zijn overlijden, zoo mogelijk, aan de Loge, welke het heeft afgegeven, worde terugbezorgd, en verbiedt, dat daarvan eenig ander gebruik worde gemaakt.

PRO 84/85

JAYA